

תבלין לשלחן שבת

פְּרֶשֶׁת וְאֶתְחַנֵּן

עלון מספר

316

בס"ד

נא לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה. העלון טעון גניזה. הלימוד בשבת פי אלף מיום חול. כדאי לקרוא בשלחן שבת.

זמני השבת - כגב העלון

העלון לעלוי נשמת: בכור חי בן בטי, אברהם זושא בן ר' יהושע, לאה בת ר' יום טוב ליפמאן, מיכאל בן שרה, אלכסנדר בן מרי, לודמילה בת לייב, משה בן זוהרה, יהודה בן שרה, יוסף בן חנה, מנחם שלום בן שמחה, חיים בן אסתר, ר' טוביה בן ר' זכריה, תמרה בת יעקב - תנצב"ה. ולהבדיל בין החיים למתים, העלון לרפואת: בת שבע בת לאורה, אסתר בת שמחה, סביטלנה צביה בת ברכה, מרי בת חנה, מאור בן ידידיה, זכריה בן סלאם חיים, חנה בת סלאם - בתוך שאר חולי עמו ישראל

נקודה בפְּרֶשֶׁה:

יותר. נכנסו לגור בה, וסבלו מרורים מהשכנים. התאוננו בפני רבנו, שַׁתְּמָה: "שכנים לא טובים? היכן אתם גרים?"

ענו: "במקום פלוני". אמר: "אם כך, מה הפלא. הרי המלצתי לכם על הדירה הזאת!"

אמר: "כבר נמכרה!" פסק: "היא שלכם, לכו לברר!"

הלכו, ומצאו על המרפסת שלט: "למכירה..."

קנה, ומרצים מכל צד. שהרי "חן המקום על יושביו", להם נועד!

ופעם בא לפני רבנו אברך ובקש ברכה לפני חתימת חוזה על דירה ב"רמות פולין", במחיר מציאה. שמע רבנו והניף בידו: "לא, לא!"

שאל אחרים, ויעצוהו לקנות עם התמיכות מהבנק. קנה, ונודע שהדירה נמכרה כבר לשבעה אנשים!...

אחד מתלמידיו התגורר במרתף צר וחשוף בדמי מפתח סמלים.

המשפחה גדלה, ילד ושנים ושלושה וארבעה נדחסו איכשהו. אבל חמשה וששה, והמקום צר מהכיל. בנוסף, סבל המרתף מטחב ורטיבות, והילדים הלכו בשרשרת.

נועץ ברבנו, לקיים מצות "דאגה לכל איש, ישחנה". שהרי אין מוצא ואין עצה. אם ימכר את המרתף, ויקבל מחיר אפסי קשיו, יאלץ להפריש שני שלישי לבעל הבית כדין מגורים בדמי מפתח, ומה ישאר לו. נטילת משכנתא אינה באה בחשבון. אברך הוא ותורתו אונתו. משכנתא אשתו מספיקה למחיה.

ותו לא, ומהיכן ישלם דמי המשכנתא. בקצרה, צרתו צרה. שמע רבנו, חשב וחשב, והשיב: "אתה צריך דירה חדשה ורהוט!"

תמה לתשובה. שהרי לא בא לשאל מה הוא צריך, אלא איך להשיג.

זאת לא שמע. גם לא היה צריך שישמע. הדברים נשמעו

ביתך - המיחד לך

"מזוזות ביתך" (ו, ט) תנא, "ביתך", ביתך המיחד לך (ומא יא) ושנינו (סוטה ב), קשם שבת קול מכרזת: "בת פלוני לפלוני", כך היא מכרזת "בית פלוני לפלוני". נמצא, שבייתו מיחד לו מטרם, וכשם שרבנו הרב בן ציון אבא שאול זצ"ל שמע את בת הקול המכרזת על הזוג, כך שמע את בת הקול המכרזת על הדירה. וכל זאת מלח קדשתו וגדלתו בתורה.

מחסר דיור, בעל משפחה ברוכה ילדים, שאל האם להתמין שיגיע תורו לקבלת דירת פרזות מ"עמידר" במחיר סמלי. אמר לו: "הדירה שנוקצבה לך היא בבית שמך". ברר, והציע לו שם כמה דירות. הצביע רבנו על אחת מהן: "זו הדירה שלך!" הלך וחתם זכרון דברים עם הקבלן. מייד לאחר מכן התבשר שיש לו זכאות ב"עמידר", הודיעם שכתב יש לו דירה, והתר על הזכאות.

היה עליו לשלם לקבלן סכום כסף גדול בחתימת החוזה, ולא הצליח לגייסו. לא הופיע לחתימת החוזה, ונשאר קרם מכאן ומכאן.

השלים עם גורלו, להתגורר בשכירות.

יום אחד הלך ברחוב, בירושלים, והנה הקבלן מבית שמך לקראתו. פנה אליו ושאלו: "מדוע לא באת לחתם על החוזה?"

אמר: "לא הצלחתי לגייס את כל הכסף."

"אז באים ואומרים, הייתי פורש לך את התשלומים!"

"זה עוד אקטואלי?" שאל. "כן", ענה הקבלן, "הדירה מחכה לך!"

הגיע למשרד והסדיר תשלומים נוחים, והיה לבצעיה של הדירה שנוקצבה לו!

אברך בא לפני רבנו, ספר שיש כמה הצעות לדירה. הצביע רבנו על אחת מהצעות: "קנה אותה!"

ספר לאשתו, ולא שכחה רצון. בחרה בדירה אחרת, מרוחת

התכונן לעבר אליה, ובשרוהו שיהיו רשמים מקרו. את דירת הוריהם, והם אינם מעוניינים ברהוט. שמחו להפטר ממנו, ומצא עצמו בדירה חדשה ומרווחת, מאוירת ומטופת שמש, כולל רהוט, קדגרי רבנו! (גילוי בסלס)

בתוך זמן קצר התבשר מחברת השכונ "עמידר" שעלה בגורל לזכאות בדירה. בא לראותה, והפתע. היתה זו דירה חדשה, קדגרי רבנו.

ספור לשבת:

לא ענה.

המשכתי בהשתדלות עד כמה שלאל ידי. הלכתי לבנין שבו שתי הדירות הריקות. ראיתי אור באחת מהן, אך כאשר דפקתי איש לא ענה. דפקתי גם אצל הדירות הסמוכות, ושאלתי את הדיירים אם הם רוצים למכור את הדירה שלהם. אף אחד לא רצה.

ירדתי למטה, הוצאתי דף ניר ורשמתי בכתב ידי: אנו מעוניינים לקנות את הדירה שלכם. ציינתי את הפרטים שלי ומספר טלפון בתקוה שבעל הבית יחזור אלי.

כעבור יומיים עברתי שוב ליד אותו בנין, בדקתי בתיבת הדואר וגיליתי שהמכתב שהנחתי שם כבר איננו. מישהו לקח אותו. יומיים אחר כך התקשר אלי גוי שהיה בעל הדירה. הוא אמר שהוא נמצא כאן ומחכה לנו.

הגענו ושמענו ממנו שיש לו כאן בבנין שתי דירות והוא מעונין למכור את שתיהן במחיר טוב. הסכמנו.

נותרו לנו שתי בעיות. האחת - מרגע שמסכימים לקנות דירה עד שקונים אותה בפועל אחרי כל הביורוקרטיה עם הבנק עובר זמן, ואנחנו לחוצים מאד, והשניה - הגוי מתגורר בדירה והבית מלא בחפציו, ואורך זמן לפנות הכל.

לשתי הבעיות היה פתרון מידי - הגוי אמר שהוא מוכן להראות לנו את הדירה השניה, הריקה, בקומה התחתונה, ואם נרצה, הוא מסכים שניכנס לגור בה מידי.

הוא פתח בפנינו את הדירה, והנה פלא - דירה נאה, נקיה, מרווחת ונעימה מקדמת את פנינו, כאילו היא רק חיכתה לבני ולמשפחתו היקרה. נשאר רק להכשיר את המטבח. זהו זה.

נושענו. ביום המחרת כבר נכנסה המשפחה הצעירה לגור בדירה.

שאלתי את הגוי: מתי ראית את המכתב שלי בתיבת דואר?

ענה לי הגוי: האמת היא שהיום איני גר כלל כאן במדינה, וכבר לפני שנה רציתי למכור את הדירה. הגעתי לכאן לכמה ימים בשביל לטפל במכירה, אבל אז קיבלתי הודעה שאבי חולה ונסעתי להיות איתו.

לפני כמה ימים הגעתי לכאן שוב כדי לטפל במכירה של הדירה, ואז מידי ראיתי את המכתב שלכם. רגע אחרי שראיתי את המכתב התקשר עוד מישהו להתעניין בנכס, אבל אתם הייתם ראשונים. לכן הקדמתי אתכם.

הדירה חיכתה שנה

אני גר במונטריאול שבקנדה. לפני חמש שנים התכוננת לחתונתו של בני בכורי. ביקשנו לשכור דירה ממול ביתי עבור הזוג הצעיר, אך התברר שבעל הדירה מכר אותה, ומישהו כבר גר בה. כאשר התעניינו אצל הקונה אודות הדירה, הוא אמר כי קנה אותה על מנת למכרה.

כרגע הוא מוכן להשכיר לנו את הדירה למשך שנתיים בלבד, כי אחרי כן הוא מתכוון לממש את הנכס במחיר גבוה מדי בשבילנו.

הדירה התאימה לנו מאוד. החלטנו שגם שנתיים הן תקופת זמן יפה לתחילת החיים, וחתמנו חוזה עם הגבלת זמן. כעבור שנתיים וחצי התקשר המשכיר להזכיר שתקופת החוזה תמה, והוא עומד למכור את הדירה. עדיין לא נמצא קונה, אבל ברגע שיימצא על הזוג לצאת מידי.

הסכמנו ואמרנו לו שבינתיים נמשיך לשכור את הדירה, ומיד כאשר הוא ימצא קונה נצא מהדירה.

עברה עוד חצי שנה, ועדיין לא מצאנו דירה. בתשרי, אחרי החגים, הודיע לנו בעל הבית שהוא מכר את הדירה והקונה רוצה להיכנס בעוד כמה שבועות. בשבילנו כמה שבועות היו זמן קצר מדי בשביל להתארגן, אבל ניסינו להסתדר עם זה איכשהו. ב"ה באותו זמן בני חגג את הולדת בנו השני למזל טוב, כך שלעת עתה היו הזוג עם ילדיו אצל ההורים.

המשכנו לחפש ולחפש דירה מתאימה, אבל היא לא הגיעה. הקונה הלחיץ אותנו לפנות את החפצים מהדירה, ואנו גם ידענו שהצדק איתו, וכך התחלנו לארוז את התכולה בלי לדעת לאן הולכים וציפינו לישועה.

החלטתי להשתדל וסיפרתי לכולם שאני מחפש דירה עבור בני. עיקר ההשתדלות היתה, שהרמתי יד לשמיים וביקשתי מהקב"ה שישלח דירה מתאימה. באחד הימים, בהיותי מלמד בחיידר, ישבתי ליד מגיד שיעור בהפסקה ואמרתי לו: "אתה גר ברחוב הסמוך לי, אולי יש לך מושג על דירה להשכרה באזור?" הוא אמר שליד הבית שלו ישנן שתי דירות ריקות, אין יוצא ואין בא.

יתכן שאוכל לשכור אותן, אך אין לו מושג מיהו בעל הבית. ביקשתי מחבר שמתמצא בחיפוש כתובות שימצא לי את בעל הדירה לפי הכתובת, וכך השגתי מספר טלפון. התקשרתי והוא

חמים משכנו מהדירה שלי לדירה ההיא על ידי צינור, שנוכל לטבול ולהתכונן לתפילה כדבעי ובנחת.

עתה התברר שבשעת קניית הדירה עוד לא ידענו איזו מתנה מיוחדת קיבלנו מן השמים. (השגחה פרטית ויחי-שמות תשפ"א)

הדירה הזאת צמודה מצידה האחורי לצד האחורי של הדירה שלי. גם סידרנו עירוב כדי שנוכל לטלטל בין הדירות בשבת. בקיץ האחרון, עם התפשטות הוירוס ברחבי המדינה, לא אפשרו לנו כל כך לצאת מהבתים. בתי מדרש והמקוואות היו סגורים, והמקום היה לנו למשיב נפש, שעה שהקמנו מקוה בדירה. מים

הלכות שֶׁפֶת:

מתוך החוברת "השבת בהלכה ובאגדה" לרב שלום דוד נקי שליט"א – ע"פ פסקי הגר"ע יוסף זצ"ל [למקורות לכל הלכה והכלה- ראו בחוברת הג"ן]

הגדרת מלאכת בורר

אוכל ופסולת המעורבים יחד, אסור לברור ולהפריד ביניהם, אלא באם יתקיימו ג' התנאים הבאים: א) שיברור את האוכל מתוך הפסולת (ולא את הפסולת מתוך האוכל). ב) שהברירה תיעשה ביד (ולא בכלי של ברירה כנפה). ג) שיברור את האוכל על דעת לאוכלו לאלתר (מיד, ולא לאחר זמן).

ברירה לאחרים

מותר לברור אוכל מתוך פסולת ביד, לאלתר, לצורך אחרים, אף שאינו אוכל עימם. ויברור את הכמות הדרושה להם ולא יותר, כדלהלן.

ברירה לבעלי חיים

מותר לברור את הפסולת מתוך האוכל בשביל להאכילה לבעלי חיים, מאחר ובמצב שכזה הפסולת נחשבת כאוכל, ונמצא בורר אוכל מתוך פסולת.

שני מיני אוכלים

איסור בורר הוא אף בשני מיני אוכלים המעורבים יחד, וחפץ רק באחד מהם. המאכל שאינו חפץ בו עתה נחשב כפסולת ואסור להוציאו. על כן, סלט שמעורב בו בצל, ואינו חפץ בו, אסור להוציאו, אלא יאכל את שאר הירקות וישאיר את הבצל. אולם רשאי להוציאו כדי לתת לאוכלו לאלתר.

אוכל ופסולת (ביחד) מתוך אוכל

סלט ירקות שנמצא בו גרעין לימון, רשאי להוציא את הגרעין עם מעט מאכל. כי דרך ברירה הוא כאשר מפריד את הפסולת מן האוכל, ולא כשהפסולת והאוכל יחד.

סוג אחד

מין מאכל אחד המבושל באופן אחיד, ויש בו חתיכות גדולות וקטנות, אין בו איסור בורר, ורשאי להוציא את החתיכה שאינה נראית לו. למשל, דגי מושט גדולים וקטנים, וחפץ בדג הגדול, מותר להוציא את הדג הקטן.

ברירה בדבר לח

כל דבר המונח במשקה, וניכר בפני עצמו, לא שייך בו דין בורר,

כיון שאין כאן שני דברים המעורבים יחד, אלא כל אחד ניכר בפני עצמו. ולכן מותר להוציא שקית תה מכוס תה, או פקק שנפל למשקה, וכן זבוב ויתוש שנפלו למשקה וצפים למעלה.

משקה שנפלו בו פירורי לחם, או הסוחט לימון לכוס תה ונפלו בו גרעינים, אם הם צפים למעלה, מותר להוציאם. אך אם הם שקעו למטה, אין להוציאם, לפי שהם קטנים ולא ניכרים כל כך.

קופסת טונה

קופסת טונה- מותר לשפוך את השמן הצף למעלה, שהואיל והשמן בפני עצמו והדגים בפני עצמם, אין בזה ברירה. אולם אם הדגים מרוסקים ומעורבים עם השמן, ישפוך את השמן עם מעט מהדגים, שאז בורר פסולת ואוכל מתוך אוכל, או שיוציא את הטונה במזלג וישאר השמן בקופסה.

הגדרת מלאכת תופר

התופר שתי תפירות, דהיינו שמכניס את החוט בבד ומוציאו, וחוזר ומכניסו, עובר על מלאכת תופר. ובלבד שקשר את החוט בשני ראשיו שאז התפירה מתקיימת ולא ישמט החוט. אבל אם לא קשר, עבר איסור מדרבנן. והתופר שלוש תפירות, אף אם לא קשר את ראשי החוט, עבר מן התורה, כיון שהתפירה מתקיימת בכך.

סיכת בטחון

מותר לחבר שני חלקי הבגד במחט, בסיכה או בסיכת בטחון, אפילו בשלוש תחיכות ועל דעת להתקיים. כיון שאין זה שייך למעשה תפירה, כי אין תפירה בלי חוט, והרי זה דומה למחבר שני בגדים באטבי כביסה שברור שמותר.

חיבור ביטנה וכובע ברוכסן

מותר לחבר ביטנה וכובע למעיל על ידי רוכסן, אף שבכוונתו להשאירם מחוברים זמן רב, כי אין דרך תפירה בכך, ובקל יכול לפותחו, והרי זה כמו כפתור המחבר את חלקי הבגד.

מתיחת חוט

שתי חתיכות הבגד שנפרדו קצת זו מזו, וחוטי התפירות נמשכים, אסור למתוח את ראשי החוט כדי להדקם ולחברם. וכמו כן, כפתור שהתרופף מהבגד, לא ימתח את החוט המחבר את הכפתור לבגד.

תולדת תופר - הדבקה ניירות

המדביק ניירות, עובר על תולדת תופר, שמחבר שני דברים יחד. טיטולים מותר לפתוח את מדבקות הטיטול לחתל התינוק, ולחזור ולהדביקן כדי להדקו על גופו, הואיל והדבקתם אינה נעשית לקיום אלא על דעת שיפתחו אותן.

מדבקות סימניות

מדבקה שמדביק בצד הדף שבספר, כדי שיהיה לו סימן והיכר היכן הגיע בלימודו, ושוב כשחסיים לימודו, מדביק אותו בדף האחר שבו סיים עתה, מותר להשתמש במדבקה זו בשבת, לפי שאין ההדבקה לקיום.

מגנט. ניילון נצמד. סקוטש.

מותר להשתמש במגנט, לפי שאין זה חיבור אלא כוח משיכה

ניירות חתוכים - טישו

ישים לב מערב שבת שיהיו לו ניירות חתוכים להשתמש בהם לבית הכיסא (שירותים) ולשאר צרכיו. ואם נקלע למקום שאין שם נייר חתוך, רשאי לחתוך בשבת, מפני כבוד הבריות, וכדי שיברך ויתפלל בנקיות (וטוב שיחתוך בשינוי במרפק או ברגל וכדומה). אף שחותך בנקבים, אין בזה איסור תורה של מלאכת מחתך, כיון שאינו מקפיד אם הנקבים היו במקום אחר יותר ארוך או יותר קצר.

הפרדת דפים

ספר חדש שנמצאו בו דפים דבוקים, וכגון בשעווה שנטפה או בתבשיל שדיבקים, מותר להפרידם, כי דיבוקם לא נעשה על מנת להתקיים. ואולם אם הדפים מחוברים מחמת שלא נחתכו בדפוס, אסור להפרידם.

בלבד. על כן, מגנט עם ברכת "אשר יצר" או תמונה של רב וכיוצא בזה, מותר להדביקו על המקרר. וכן מותר להשתמש בניילון נצמד שעוטפים בו מאכל ונדבק קצה אחד על השני, באופן שאינו קורע אותו בשבת, וכגון שיש לו משומש. וכן מותר להשתמש בהדבקה הנעשית על ידי סקוטש, שגם זה אינו חיבור ממש, ואינו ככל הדבקה רגילה.

הגדרת מלאכת קורע

מלאכת קורע (אף שאינו מתקנו בשבת), אבל הקורע שלא על מנת לתקנו, עובר על איסור דרבנן, כיון שהוא רק מקלקל.

תולדת קורע

המפריד ניירות דבוקים זה בזה על מנת לתקן, עובר על תולדת קורע, וחייב.

בדיחות:

מתוך הספר "תן חייך 5"

אישה רואה את חברתה מתאמצת להזיז את הספה בכוחות עצמה.
- "למה לא חיכית שבעלך יחזור?"
- "בשביל מה לחכות? כשהא יושב עליה זה הרבה יותר כבד!"...

אדם נכנס לאולם התצוגה של מרצדס.
"שלום, אני נהג חדש ומעוניין לדבר איתכם על המאזדה שבחלון התצוגה."
מנהל: "אין לנו מאזדה בחלון התצוגה!"
- "עכשיו יש!"...

סועד: "תן לי ביצה שרופה עם לחם מעופש וכוס קפה דלוח!"
מלצר: "אין לנו דברים כאלו!"
סועד: "ודאי שיש! זה מה שהגשתם לי אתמול!"...

- "פעם הייתי גרוע בגיאומטריה."
- "ומה המצב היום?"
- "ברוך ה', מאז שלקחתי שיעורים פרטיים הכל התהפך ב-360 מעלות!"...

- "יש לי בעיה, לפעמים אני מכין שתיה חמה לי ולאשתי, ואני לא זוכר איזו כוס שייכת למוי"
- "אז אולי תעשה לך סימן כלשהו?"
- "הו, זה רעיון מצויין! אני אחזיק את התה שלי ביד ימין, ואת הקפה שלה ביד שמאל!"...

הרופא: "קרה לך שאתה רואה דברים פעמיים?"
- "כן, אבל רק אם זה ממש מעניין"...

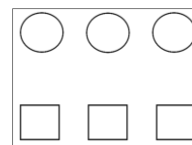

חידות:

באדיבות חיים כץ

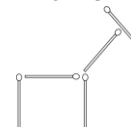
חידות מחשבה:

מתחוקו בין כל עיגול לכל ריבוע, ובין כל ריבוע לכל עיגול, מבלי לצאת מהמסגרת!

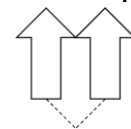
חידת גפרורים:

הזיזו גפרור אחד כדי לסובב את הג'ירפה!

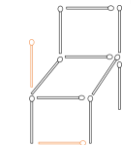

פתרונות לעלון הקודם:

פתרון לחידת מחשבה:

פתרון לחידת הגפרורים:

יצאיה:	כניסה:	יאתחן	זמני
20:04	18:51	י-ם:	השבת:
20:06	19:06	ת"א:	
20:05	19:07	ב"ש:	
20:07	18:58	חיפה:	

לתגובות להנצחות ולקבלת העלון במייל:
elisha5765@gmail.com